

Seznam publikacij Založbe ZRC, ki bodo predstavljene na novinarski konferenci, ki bo v petek, 21. septembra, ob 11. uri v Atriju ZRC.

Naslov: **Večnost in spreminjanje. Filozofija v brezsvetnem času**

Avtorica: Jelica Šumič-Riha
Leto: 2012
Zbirka: Philosophica Moderna
Področja: filozofija in zgodovina znanosti
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Filozofski inštitut
ISBN: 978-961-254-364-8
Specifikacija: mehka vezava • 14,5×21,5 cm • 341 strani
Cena: 25.00 EUR (redna)

Delo je inovativen poskus osvetlitve zagate brezizhodnosti in nemoči sodobnega subjekta v današnjem globaliziranem svetu. Če si je tradicionalni simbolni red prizadeval izjemo lokalizirati in nevtralizirati, današnja logika dominantnega reda nima več za cilj regulacijo in normalizacijo, marveč dobesedno živi od nenehne produkcije izjem. Avtorica pokaže, da problem, s katerim se sooča sodobna misel, najti izhod iz logike, ki ne pozna ne časovnih ne prostorskih omejitev, postavlja filozofijo danes pred nalogo izdelave nove, drugačne paradigme artikulacije med večnostjo in spremembo. Ena ključnih nalog filozofije je dati odgovor na vprašanje, kako je mogoče znotraj režima, ki živi od izjem, ovir, anomalij, upiranja, proizvesti nove prostore in nove čase, ki so heterogeni njegovi ekspanzivni logiki. Tak »notranji« izhod iz zagat brezizhodnosti nujno zahteva premik iz tradicionalne filozofske paradigme, ki misli spremembo v terminih bipolarnih opozicij, v sodobne paradigmo »novih ontologij množstva«.

Naslov: **Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom [drugi natis]**

Avtorji: Helena Dobrovoljc, Nataša Jakop
Leto: 2012
Področje: jezikoslovje
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
ISBN: 978-961-254-337-2
Specifikacija: mehka vezava • 17×24 cm • 270 strani
Cena: 19.00 EUR (redna)

Monografija, ki sestoji iz treh sklopov, uvodoma pojasnjuje različne družbene okoliščine, ki vplivajo na odnos med jezikovnimi uporabniki in univerzalnim normativnim jezikovnim priročnikom, kakršnega na Slovenskem »pooseblja« pravopis, in na pospešeno dinamiko jezikovnega razvoja. V osrednjem, obsežnejšem delu prinaša delo nabor predlogov za spremembe in dopolnitve pravopisnih pravil iz l. 2001. Monografijo zaključuje razprava o spremembah obvestilnosti pravopisnega priročnika v 21. stoletju in podaja koncept reševanja najbolj perečih oz. aktualnih pravopisnih ter slovničnih težav v normativnem slovarju, ki nastaja na ZRC SAZU.

Naslov: Zgodovina misli o jeziku na Slovenskem: katoliška doba (1600–1758)

Avtor: Kozma Ahačič

Leto: 2012

Zbirka: Linguistica et philologica 28

Področja: jezikoslovje • zgodovina in kulturna zgodovina

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša

ISBN: 978-961-254-378-5

Specifikacija: trda vezava • 17×24 cm • 280 strani

Cena: 25.00 EUR (redna)

V monografiji avtor pokaže, da prehod iz obdobja protestantizma v katoliško dobo z vidika zgodovine jezikoslovja in rabe jezika ni bil tako oster, kot bi lahko sodili na podlagi nekaterih kulturnozgodovinskih dejstev. Izročilo jezika slovenskih protestantskih piscev se je namreč iz različnih vzrokov ohranjalo tudi v obravnavani dobi. Monografija obsega več vsebinskih sklopov. Najprej preveri, kako se je nadaljevalo izročilo slovenskih protestantskih piscev in kakšna pota je ubiral slovenski jezik v katoliški dobi. Opredeli sociolingvistične in zvrstnostne značilnosti jezikovnega gradiva, ki ga ima na voljo raziskovalec tega obdobja, ter pokaže, kako so se jeziki rabili glede na družbene položaje. Pregleda tudi, kako so slovenščino rabili v šolstvu, cerkvi in začetkih gledališke dejavnosti. Osrednji del raziskave je namenjen pregledu slovnice, nastalih v tem obdobju. Zadnji del pa obsega kritično izdajo in analizo vseh jezikoslovnih zapisov o slovenščini v tej dobi.

Naslov: Slovenska kratka proza 1919–1929

Avtor: Gregor Kocijan

Leto: 2012

Zbirka: Studia litteraria

Področje: literatura in literarne vede

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede

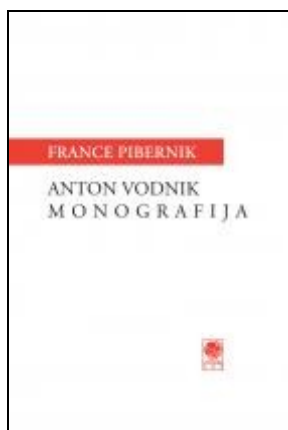
ISBN: 978-961-254-370-9

Specifikacija: mehka vezava • 15×21 cm

Cena: 18.00 EUR (redna)

Gregor Kocijan je med našimi literarnimi zgodovinarji najtemeljitejši razlagalec razvoja žanrov slovenske kratke pripovedne proze. S sistematičnim opisovanjem njene tematike, obsega, zvrstnih oznak, pripovedne tehnike, sloga in žanrske variantnosti Kocijan sledi menjavam, soobstoju in prepletu poetološko-slogovnih modelov kratke proze ter jih obravnava v zaporedju obdobj. Vse analize temeljijo na avtorjevih izčrpnih bibliografskih popisih. Doslej je tako obdelal na stotine kratkoprozni del v obdobjih od Trdine do Kersnika (1983) in moderne (1996), njegova bibliografija za čas 1919–41 (1999), pa kaže, da je pričujoča monografija zamišljena kot predzadnja enota impresivnega literarnozgodovinskega cikla. V Slovenski kratki prozi 1919–1929 se avtor posveča razcvetu te literarne vrste med obema vojnoma, ko v množico (pogosto sinkretičnih) variacij na realistične in cankarjanske modele vstopajo inovativnejša iskanja, zaznamovana z ekspresionizmom in avantgardizmi.

Naslov: Anton Vodnik

Avtor: France Pibernik

Leto: 2012

Zbirka: Monografije k Zbranim delom slovenskih pesnikov in pisateljev 14

Področje: literatura in literarne vede

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede

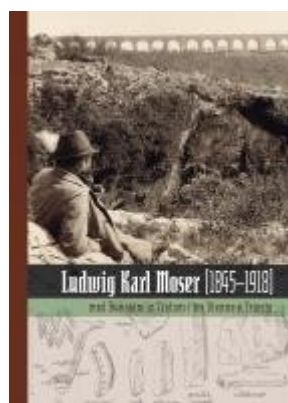
ISBN: 978-961-254-375-4

Specifikacija: trda vezava • 14×20,5 cm

Cena: 31.00 EUR (redna)

Anton Vodnik (1901–1965) je bil eden najbolj svojevrstnih pesnikov v slovenski literaturi zgodnjega 20. stoletja. Slovenska poezija je v njegovem opusu dosegla čisto liriko, povsem ponotranjeno, spiritualizirano pesniško govorico v modernem prostem verz. Kot mlad pesnik je Vodnik izhajal iz vplivov Gregorčiča in Župančiča, vendar je te kmalu povezal s širšim obzorjem evropskega simbolizma in ekspresionizma. Njegova eterična, sublimna lirika uteleša enega od vrhov slovenskega simbolizma in poduhovljene nove stvarnosti. Monografija Franceta Pibernika predstavlja Vodnikov nazorski in pesniški razvoj v trdni navezavi na primarne arhivske vire, zlasti na pisma samega pesnika in mnogih njegovih sodobnikov. Razgrinja barvit preplet historičnih podrobnosti, načelnih duhovnih opredelitev in poetičnih fragmentov – od silnic zgodnjega križarskega gibanja do spoprijema z negacijo katoliške literature, ki so jo plasirali levo-liberalni kritiki, vse do vojnega časa. Trdna historično-biografska metoda, ki jo Pibernik nevsiljivo dopolnjuje z interpretacijo, tako razgrinja pred bralcem dobršen del slovenskega duhovnega snovanja iz časa med obema vojnama.

Naslov: Ludwig Karl Moser (1845–1918) med Dunajem in Trstom. Zbornik mednarodnega študijskega dne, Trst, 21. novembra 2008 / Ludwig Karl Moser (1845–1918) tra Vienna e Trieste. Atti della giornata internazionale di studi, Trieste, 21 novembre 2008

Uredila: Stanko Flego, Lidija Rupel

Leto: 2012

Področja: arheologija • geografija, geologija in krasoslovje • zgodovina in kulturna zgodovina

Jeziki: nemški • italijanski • hrvaški • slovenski

Založnika: Narodna in študijska knjižnica Trst • Založba ZRC

Izdajatelj: Založba ZRC

ISBN: 978-961-254-372-3

Specifikacija: trda vezava • 20×29 cm • 324 strani • barvna priloga

Cena: 30.00 EUR (redna)

Namen zbornika je predstaviti širši publiki Ludwiga Karla Moserja, profesorja naravoslovja na nemški gimnaziji v Trstu in obenem izredno zagnanega raziskovalca. Posebno znana so njegova izkopavanja v jamskih najdiščih Tržaškega Krasa. Po njegovi smrti, leta 1918, so spremenjene politične okoliščine potisnile v ozadje njegovo ime in delo. Zbornik sestavlja 16 člankov, ki obravnavajo Moserjevo

življenje in delo ter dobo, v kateri je živel. Zaključujeta ga bogata bibliografija (261 enot) in barvna priloga še neobjavljenega slikovnega in arhivskega gradiva, ki ga hrani tržaški Naravoslovni muzej. Vsi članki so objavljeni v materinem jeziku avtorjev in prevedeni v italijanščino ali slovenščino.

Naslov: **Dolgoročne spremembe okolja 1**

Uredila: Maja Andrič

Drugi avtorji: posamezni prispevki Borut Toškan, Aleksandra Krivograd Klemenčič, Tomaž Fabec, Maja Andrič, Urban Šilc, Tom Levanič, Igor Paušič, Sonja Škornik, Mitja Kaligarič, Nives Ogrinc, Stefano Covelli, Bojan Ogorelec, Jadran Faganeli, Mihael Budja, Nadja Zupan, Andrej Mihevc, Petr Pruner, Pavel Bosák, Matej Gabrovec, Blaž Komac, Matija Zorn

prevedel Mark Valentine

slikovno gradivo Tamara Korošec, Drago Valoh, Mateja Belak

Leto: 2012

Zbirka: Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 25

Področja: biologija • geografija, geologija in krasoslovje • razno

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za arheologijo

ISBN: 978-961-254-376-1

Specifikacija: trda vezava • 20×29 cm • 120 strani • 10 barvnih in 4 črno-bele fotografije, 14 grafov, 12 preglednic in 13 zemljevidov

Cena: 30.00 EUR (redna)

V knjigi je predstavljenih devet prispevkov, ki obravnavajo spremembe nekdanjega in današnjega okolja v Sloveniji. Pri nastajanju knjige je sodelovalo 21 avtorjev, ki prihajajo iz 14 različnih raziskovalnih organizacij. Naš cilj je okrepiti komunikacijo in sodelovanje med slovenskimi raziskovalci, ki se ukvarjamo s paleoekološkimi in ekološkimi raziskavami, zato teme prispevkov prihajajo iz na videz zelo različnih, a med seboj povezanih raziskovalnih področij kot so: arheozoologija, biologija, ekologija, geoarheologija, palinologija, varstvo okolja, dendrokronologija, arheobotanika, geokemija, krasoslovje in geografija.

Naslov: **V siju mesečine. Ustno izročilo Lokve, Prelož in bližnje okolice**

Avtor: Boris Čok

Leto: 2012

Zbirka: Studia mythologica Slavica – Supplementa 5

Področja: etnologija, folkloristika, arheologija in antropologija

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za arheologijo • Inštitut za slovensko narodopisje

ISBN: 978-961-254-380-8

Specifikacija: mehka vezava • 20×27 cm • 184 strani • 170 barvnih fotografij, risb in kart, 2 priloge

Cena: 25.00 EUR (redna)

Knjiga je redkost v evropskem merilu za področje predkrščanskih verovanj. Posebna dragocenost je, da gre za zapis iz prve roke, tako kot so avtorju pripovedovali njegovi najbližji, babice, dedki in vaščani, ki so ohranjali predkrščanska verovanja in obrede vse do minulega stoletja. Knjiga je zato

neizčrpen vir staroverskih praks, verovanj, svetih mest in drugega folklornega izročila v vaseh Lokev, Prelože in njihovi bližnji soseščini. Kot taka je eden temeljnih virov študija mitologije pri Slovanih in tudi splošno ter spomenik povezanosti kraške narave in njenih ljudi.

Naslov: Nedokončana kroatizacija delov vzhodne Slovenije med 17. in 19. stoletjem. Po sledih hrvaškega lingvonima in etnonima v Beli krajini, Kostelu, Prekmurju in Prlekiji

Avtor: Boris Golec

Leto: 2012

Zbirka: Thesaurus memoriae Opuscula 3

Področja: zgodovina in kulturna zgodovina

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Zgodovinski inštitut Milka Kosa

ISBN: 978-961-254-383-9

Specifikacija: mehka vezava • 17×23,5 cm • 174 strani

Cena: 18.00 EUR (redna)

V vseh nacionalnih zgodovinoisjnih obstajajo prezrta vprašanja, neobdelana bodisi spričo skope dokumentiranosti bodisi zaradi »politične korektnosti«. Slovenci in Hrvati niso nikakršna izjema. V hrvaški historiografiji sta tako potisnjena na rob samopoimenovanje Slovenci za prebivalce zgodovinske Slavonije in ime njihovega (kajkavskega) jezika, ki se je še globoko v novi vek imenoval slovenski. S podobnim pojavom se srečuje slovenska historiografija, saj smo vse doslej pogrešali odgovor na vprašanje, od kdaj in zakaj se je prebivalstvo Bele krajine in Kostela v zgodnjem novem veku opredeljevalo za Hrvate in svoj jezik imenovalo hrvaški, o čemer je pisal že Valvasor. Poleg tega so prišla na površje pričevanja o razširjenosti hrvaškega imena še v dveh slovenskih obrobni pokrajinah – v Prekmurju in Prlekiji. Njegovo razširitev na slovensko ozemlje sta pogojevala predvsem dva med seboj tesno povezana dejavnika: naravni – jezikovna bližina s hrvaščino – in kulturno-jezikovni. Pešanje in ugasnitev do konca 18. oz. začetka 19. stoletja sta povezana z več dejavniki, med katerimi je bil nazadnje odločilen ta, da se obravnavana območja niso integrirala v hrvaški politični prostor.